

V soboto, 16. septembra je bila v prostorih občinske skupščine Moste-Polje skromna slovesnost, na kateri je predsednik občinske skupščine Polde Maček v imenu predsednika republike tovariša Tita izročil odlikovanje 37 delavcem prometnega podjetja SAP Ljubljana.

Slovesnost je sovpadala z 22-letnico samoupravljanja v podjetju in je bila to obenem tudi priložnost, da so pregledali uspehe in rezultate dela tega velikega delovnega kolektiva. Omenimo naj samo nekatere: leta 1950 je v SAP delalo 260 delavcev, letos pa kar 1.326 ali petkrat več. Pred dvaindvajsetimi leti so v podjetju imeli 42 avtobusov in 12 tovornjakov, letos imajo 217 avtobusov in kar 246 tovornjakov (slednjih dvajsetkrat več). Medtem ko so leta 1950 v svojih avtobusih imeli skupaj 1.276 sedežev, lahko danes hkrati prepeljejo 9.750 potnikov.

Letošnja realizacija bo pri njih predvidoma znašala 180 milijonov dinarjev. Nabavna vrednost osnovnih sredstev pa znaša danes 145.130.000 dinarjev. Poprečno izplačani osebni dohodek v letošnjem prvem polletju je znašal 2.124 din. Danes zavzema SAP med osemindesetimi prevozniki podjetji iz Slovenije glede na opravljeno delo in prometne zmogljivosti dostojno tretje mesto.

To so nedvomno lepi rezultati dela, na katere so SAPOVI delavci lahko upravičeno ponosni. Odljčka, ki jih je prelo 37 delavcev podjetja SAP pomenijo tudi visoko priznanje predsednika republike celotnemu kolektivu in so velika spodbuda za nadaljnje delo.

ODLIKOVANI SO BILI:

1. Z REDOM DELA Z ZLATIM VENCEM: Bogo Dragar.
2. Z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEM Alojz Barbarič, Stanislav Eržen, Janez Grum, Anton Hegler, Marjan Ječnik, Ivan Jeraj, Jože Jurišič, Jože Kolenc, Anton Krapež, Lado Lindič, Edvard Magajna, Jože Mlakar, Stane Montanič, Kristjan Peskar, Marin Remih, Cirila Ropret, Rafael Seljak, Jaka Zupan, Jože Zibert.
3. Z REDOM REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM: Anton Malnarič, Alojz Pajk.
4. Z REDOM ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO: Anton Kovačič, Leopold Omeje, Franc Tomšič, Stane Zerovnik.
5. Z MEDALJO ZASLUGE ZA NAROD: Jože Badovinec, Stanislav Prošt, Stanislav Urh, Ivan Vrhovec.
6. Z MEDALJO DELA: Brane Hribernik, Štefan Lipičnik, Pepca Marenče, Mija Premk-Božič, Rudi Remuta, Štefka Ružič, Ignac Tiršek.

Odlikovancem izreka iskrene čestitke tudi uredništvo Naša skupnost.

V stanovanjsko gospodarstvo ekonomske odnose

TEŽA JE NA LASTNI UDELEŽBI SREDSTEV – DRUŽBA ZAGOTAVLJA DENARNO POMOČ PO NAČELIH SOLIDARNOSTI – ZAŠČITIMO OBČANE Z NIŽJIMI OSEBNIMI DOHODKI, SAJ SVOJEGA STANOVANJSKEGA PROBLEMA NE MOREJO REŠITI SAMI

Stanovanjsko gospodarstvo je dobilo s sprejetjem 33. ustavnega amandmaja poseben pomen, razglašeno je za dejavnost posebnega družbenega pomena. Amandma daje velik poudarek načelu vzajemnosti in solidarnosti pri zagotavljanju sredstev za stanovanjsko graditev. Občinska skupščina lahko predpise delovnim organizacijam in drugim zavzemanem, da iz dohodka izločijo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč občanom z nižjimi osebnimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj. Občina načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo, zagotavlja smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj. Občina posveča tudi skrb za stanovanjske potrebe občanov, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči.

ODLOKI, ODLOKI...

Na zadnji seji so moščanski odborniki sprejeli dva pomembna odloka s področja zemljiške politike. Gre za odlok o davku na promet z nepremičninami in odlok za ustanovitev sklada za nakup stavbnih zemljišč.

Kot je znano, je zakon o prelovedu prometa z zemljišči nehal veljati in za to področje je republiška skupščina sprejela tri nove zakone, s katerimi naj se v prihodnje naredi red pri nakupu in prodaji zemljišč. Spričo tega so ljubljanske davčne službe pripravile progresivno lestvico obdavčitve za zemljišča na prodaj. Poslej bo občan, ki prodaja zazidljivo zemljišče, moral le-to najprej ponuditi občini, šele če ga občina ne bo odkupila v šestdesetih dneh, ga lahko proda komurkoli. Pogoji je vsaj enaka, lahko pa tudi višja prodajna cena.

Prometni davek, ki pripada občini, nastane v skladu z višino cene. To je pravzaprav renta, ki tako postaja proračunski element in bo poslej na-

menjena nakupu večjih zazidljivih površin, urbanizaciji posameznih področij in podobno.

V skladu s tem odlokom so moščanski odborniki sprejeli tudi sklep o ustanovitvi sklada za nakup stavbnih zemljišč. Sklad bo tudi odločal o tem, katera zemljišča bo občina odkupila. Gotovo bodo manjše zazidljive parcele, ki so zunaj urbanističnih kompleksov se naprej naprodaj za občane, saj se občina ne bo preveč zanimala zanje. Povsem razumljivo pa je, da bo lahko občina v prihodnje lažje urejala vprašanja stanovanjske gradnje, urbanizacije posameznih zemljiških enot, kakor bo tudi bistveno lahko prispevala k enotnejši komunalni ureditvi okolja. Doslej je bilo to dokaj težko.

M. D.

Na osnovi teh ustavnih dopolnil je bila v republiki sprejeta resolucija o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva. Načela resolucije so že zakonjena v novosprejetem zakonu o programiranju in financiranju graditve stanovanj ter v zakonu o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

Resolucija ugotavlja poleg pozitivnih dosežkov tudi osnovne pomanjkljivosti dosedanjega sistema: – z gradnjo za trg niso bili doseženi vsi pričakovani rezultati; med drugim je ostala neuresničena težnja, naj ima kupec neposreden vpliv na strukturo, kakovost in ceno stanovanja;

(Nadaljevanje na 4. strani)

Na rob javni razpravi o problemih množične telesne kulture in rekreacije v moščanski občini

Združiti sredstva za telesno kulturo

Svet za prosveto in kulturo ter občinska zveza za telesno kulturo, sta pripravila posvet s predstavniki delovnih in drugih organizacij o problemih množične telesne kulture in rekreacije v občini. Zal je razprava izzvenela dokaj v prazno, kot so ugotovili nekateri prisotni, saj je bila udeležba skromna, vabilu se namreč niso odzvali predstavniki iz delovnih organizacij.

Kljub temu lahko rečemo, da so vsaj tisti, ki so se aktivno vključili v razpravo, nakazali, kako naj bi se v bodoče reševali problemi, ki spremljajo množično telesno kulturo oziroma rekreacijo. Še naprej se je treba zavzemati, so poudarili, za gradnjo novih športnih objektov, vendar pa sami objekti še niso dovolj. Zlasti v zadnjih letih je bilo v občini zgrajenih nekaj zelo lepih športnih objektov, ki pa žal večkrat sploh niso dovolj izkoriščeni.

Delovne organizacije, vsaj one, ki zaposlujejo nad 300 delavcev, bi morale imeti poklicnega organizatorja, človeka, ki bi se ukvarjal z načrtovanjem športnega udejstvovanja in spodbujal člane kolektiva, da bi svoj prosti čas izkoristili v športno

rekreacijskih parkih, ne pa v gostilnah, kot je žal še zmeraj v navadi.

Zal vse preveč gledamo delavca na delu, manj pa ga usmerjamo v njegov prostem času. V isti sapi si pa želimo zdravo in čvrsto delovno silo. Naše vodilo vnaprej naj bo: ne smemo imeti rekreacije zaradi rekreacije, ampak naj to postane vsakodnevna potreba našega občana.

BREZ ŽICANJA (NA ŽALOST) NE GRE

Obc Partizanovi družbi v Mostah-Polju nista nazadovali, so ugotavljali prisotni, še več, število mladih, zlasti predšolske in šolske mladine je vsako leto večje, tako da prostori postajajo pretesni. Premalo je vadi-

teljev in to iz leta v leto manj. Sredstva, ki jih občinska blagajna namenja za to dejavnost, so preskromna, da bi lahko zagotovila uspešno delo. Od kod torej društvom, klubom in drugim športnim organizacijam še dodatna sredstva? Brez „žicanja“ zagotovo ne gre. Znajdi se, kdor se more. Beračenje po delovnih organizacijah je še zmeraj priljubljena in večini primerov uspešna navada.

Prav gotovo se bo taka nezdrava politika nadaljevala, čeprav bomo do konca leta najbrž že organizirali samoupravno skupnost, ki naj v prihodnje zagotavlja stabilnejše vire sredstev za financiranje telesne kulturne dejavnosti.

Prisotni na sestanku so posebej poudarili, da je bila dosedanja politika graditve športnih objektov zelo uspešna. Prav zaradi tega bi bilo treba čimprej skleniti družben dogovor z delovnimi in drugimi organizacijami o združenju sredstev za telesno kulturo za daljše obdobje. To pa pomeni, da bi bilo tako mogoče bolj učinkovito načrtovati gradnjo prepotrebne športne dvorane, drsališča v Zalogu, pokrite drsališča v Vevčah in podobno.

Diskutanti so soglašali, da je treba razpravo o tej problematiki posredovati delovnim kolektivom in krajevnim skupnostim, ki naj povedo, če so še naprej za financiranje gradenj ali ne. Če bo akcija uspešna, bodo vlagatelji sredstev že jeseni podpisali družbeni dogovor o financiranju telesne kulture v občini.

M. D.

POBRATENJE Z BILEČO

Na zadnji skupščinski seji so odborniki soglasno sprejeli sklep o pobratenju bosaanske Bileče in ljubljanske občine Moste-Polje. Spraševali smo se, zakaj prav z Bilečo.

Spomini na NOB, ko je bilo veliko moščanskih komunistov v bilečkih zaporih koncentracijskega taborišča, so vzrok za pobratenje. Tedaj je nastala tudi znana revolucionarna pesem „Bilečanka“, ustvarjalci pa so bili pobudniki tega pobratenja.

Prijateljstvo med obema občinama se bo tako še poglobilo. Predstavniki občine Polde Maček, Vlado Črne in Franc Reje, katerim je skupščina zaupala, da sklenejo sporazum o pobratenju z bilečansko občino, bodo v soboto 30. septembra 1972 odpotovali v Bilečo. Ob tej priložnosti se bodo dogovorili tudi o sodelovanju med družbenopolitičnimi organizacijami in stikih v gospodarstvu, kulturi, športu ter drugih dejavnostih.

M. D.

STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV

ZA KOGA OLAJŠAVE?

Skupščina SRS je v marcu sprejela zakon o starostnem zavarovanju kmetov. Z njim uvajamo obvezno starostno zavarovanje kmetov.

Obvezno zavarovanje kmetov temelji na načelih vzajemnosti in solidarnosti kmetov samih in družbenopolitičnih skupnosti pri kritju stroškov in zagotavljanju pravic iz tega zavarovanja. Organizirano je po načelu samoupravljanja – zavarovancev samih.

Pogoj za starostno zavarovanje je, da je kmet zdravstveno zavarovan. Po zakonu ima kmečko gospodarstvo pravico do ene pokojnine. Pravico do pokojnine si pridobi ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- da ima vsaj 5 let lastnost zavarovanja,
- da je izpolnil 65 let – oziroma 60 let kmet – borec in
- da izroči ob uveljavljanju pokojnine kmetjito osebi, ki postane kmetijski zavarovavec in plačuje prispevek.

Zakonec si pridobi pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 65 let. Višina družinske pokojnine je enaka osebni.

Osnovo prispevka za starostno zavarovanje natančno določa sam zakon in je sestavljena iz:

- prispevka v določenem znesku, katera višina je enaka za vse zavarovance (enotni prispevek) in
- prispevek v določenem znesku od odmerne osnove – katastrskega dohodka, ki znaša za leto 1972 3,05 % KD.

Enotni prispevek je za leto 1972 določen v višini 457,50 din. Na podlagi zakona o starostnem zavarovanju kmetov so občinske skupščine pristojne, da uredijo svoj del problematike s področja starostnega zavarovanja kmetov. Zato je občinska skupščina na zadnji seji pred počitnicami imenovala dve komisiji, in to komisijo za določanje zavarovancev, ki niso zmožni v celoti plačati prispevka, in pritožbeno komisijo, ki rešuje in odloča o pritožbah o višini odmerjenega prispevka.

Pristojnost komisije je določena s zakonom in z odlokom občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje, ki podrobneje našteva merila glede okolnosti, ki so lahko razlog za zmanjšanja oz. oprostitev plačila prispevka.

Na osnovi tega odloka je bilo sprejeto, da se obveznost kmetov za starostno zavarovanje kmetov na območju KS Klopce, Lipoglav, Besnica, Dolsko (del – vasi Laze, Vinje, Osredki) in Zadvor (del – Češnjice, Zagradišče, Šentpavel, Podmolnik in Podlipoglav) zaradi neugodnega gospodarskega položaja

in slabih prometnih zvez ter oddaljenosti od tržišča zniža za 40 % in bo ta del krit iz sredstev občinskega proračuna.

Spiske zavarovancev z višino prispevka so dobile KS, da njihovi sveti predlagajo znižanje zaradi naslednjih razlogov iz odloka:

– če je bil katastrski dohodek v preteklem letu zmanjšan za več kot 30 % zaradi elementarnih nezdov in drugih primerov, ko zavarovavec škode ni mogel preprečiti;

– šteje se, da je delovna sposobnost zavarovancev bistveno zmanjšana v naslednjih primerih:

a) če je star več kot 65 let (moški) oz. 60 let (ženske) in če na kmetiji ni mlajših delazmožnih članov,

b) če je invalid, ki je nezmožen za delo,

c) če je v enem letu več kot 6 mesecev težje bolan;

– za večje število otrok do 15 let in otrok na šolanju se štejejo trije otroci ali več, ostareli člani pa so osebe, stare nad 65 let (moški) in 60 let (ženske);

– nevarnost, da bi plačilo prispevka ogrozilo preživljanje zavarovancev in njegovih družinskih članov; to ugotavlja komisija v vsakem primeru posebej.

Predloge svetov KS je komisija obravnavala in jih v večini primerov tudi potrdila.

Zmanjšanje obremenitve znaša skupno za območje občine ok. 10 milijonov S-din, ki jih bo krila občina iz svojih sredstev – za toliko se namreč zmanjšajo obremenitve kmetov po sprejetem odloku.

Pravico do uveljavljanja pokojnine imajo:

– s 1. 1. 1973 kmetje, ki so dopolnili 75 let oz. 70 let kmetje borci,

– s 1. 1. 1974 kmetje, ki so dopolnili 70 let oz. 65 let kmetje borci,

– s 1. 1. 1975 vsi ostali upravičenci.

S tem zakonom in njegovo uveljavitvijo so si kmetje pridobili možnosti za preživljanje v času, ko za delo niso več sposobni.

NA ROB ANKETI BRALCEV

Glasilo Naša skupnost stopa v štirinajsto leto obstoja. Iz skromnega lista z nedognano vsebino in obliko se je v teh letih razvilo v mesečnik, ki je v mnogočem podoben profesionalnim časopisom. No, naše občinsko glasilo se kljub vsem primerjavam in zgledom razlikuje od drugih glasil, saj je njegovo poslanstvo drugačno.

Po vsebini je Naša skupnost informativno družbenopolitični list, ki obravnava najvažnejše občinske politične, gospodarske procese, poročila o dogajanjih s področja kulture, prosvete, športa, skratka o vseh zanimivih dogodkih na občinskem teritoriju. Pri programiranju vsebine uredniški odbor redno zasleduje kot glavni cilj, da s svojimi prispevki in prispevki občanov objektivno in aktualno obvešča o dogodkih, s kritičnimi in polemičnimi prispevki pa opozarja in razbija nepravilne, občanom tuje in škodljive pojave. Morda smo v tej zadnji seriji člankov tako vsebinsko kot številčno najskromnejši.

Socialistična zveza, katere glasilo je Naša skupnost, pripisuje obveščanju občanov velik pomen, saj je le dobro obveščen občan lahko nosilec samoupravnih pravic, interesov in dolžnosti. Zato tako Socialistični zvezi kot uredniškemu odboru, ki izvaja take smernice, ni vseeno, kakšna je vsebina našega glasila.

V iskanju rešitev in možnosti za kvaliteten napredek Naše skupnosti se je uredniški odbor odločil, da se obrne tudi na vas, dragi bralci. V anketi, na 3. strani smo zbrali nekaj vprašanj, na katerá nam odgovorite. Vaši odgovori, pripombe in predlogi nam bodo veliko koristili, obvezujemo pa se tudi, da bomo rezultate te ankete objavili v prihodnji številki.

Uredniški odbor pričakuje, da boste anketo izpolnili in se vam za trud in sodelovanje že vnaprej zahvaljuje.

Srečanje z Nežko Čadovo

RADA IMAM SVOJE DELO IN SVOJ KRAJ

Upraviteljica in učiteljica na osnovni šoli v Dolskem Nežka Čadova, živi v Dolskem deseto leto in toliko časa tu tudi uči; obenem pa je še upraviteljica šole. Njen je prvi razred s 17 otroki. Ko sem čakala, da bo ura 14.00, ko bo prekinila pouk za malico, sem skozi vrata vse slišala. Njen glasen in razločen glas, premikanje stolov, vpitje in tišino. Sumljivo tišino.

„Tršica, čebela je priletela.“
„Pusti jo pri miru,“ pravi.
„Tršica, Andrej mu je pa v oko.“
Potrpljenje, sem si mislila.

Doma je iz Ihana, službovala pa je dalj časa v Beli krajini. Štirirazredna šola v Dolskem je podružnica osnovne šole v Polju. Obiskuje jo 70 učencev, učiteljice so tri, učitelj pa eden. Nežka Čadova vodi tudi pevski zborček, ki je nastopal v radiu in pevski reviji. Otrok, ki bi radi peli, ji ne manjka.

Učiteljica, upraviteljica, pevovodkinja, mati dveh otrok – vse to ji vzame seveda svoj čas. Edino, kar v Dolskem resnično pogreša, je telefon, da ji ne bi bilo treba za vsako manjšo informacijo v Ljubljano ali v Polje.

Solskega glasila sicer nimajo, zato pa vodijo redno kroniko dogodkov. Šola, ki je stara 100 let, je bila med njenim službovanjem enkrat adaptirana. K opremi je zelo veliko prispeval Indos, ki ima pokroviteljstvo nad šolo. Kupili so jim radioaparata, televizor, električni harmonij, gramofon, opremo za 2 učilnici, za zbornico in kuhinjo. Letos so jim za novo leto poslali sani in smuči. Šolarji se jim oddolžijo, naberejo jim borovnice, kostonje, za zelenico okrog tovarne pa jim bodo priskrbeli zemljo.

V Dolskem imajo probleme tudi z otroškim varstvom, zato bo prej ali slej (nič drugače kot marsikje) tudi tu potreben vrtec. Solska malica stane 18 dinarjev, za družine z več otroki tudi po 7 in za otroke socialno prizadetih staršev pa nič ali le simbolično.

Šoli še vedno manjka telovadnica in tudi z gretjem na premog in drva ne bo šlo več dolgo. Kina v Dolskem nimajo, projektor je dotrajan, telovadnico, ki jo je nekoč uporabljal TVD Partizan, so porabili za namiznoteniški klub. Imajo tudi svoj oder, ki pa bo tudi kmalu zopet neuporaben. Mraz gre v kosti, s toploto pa je to čisto drugače.

Nežka Čadova mi je ob odhodu dejala, da ima rada svoje delo in kraj in da ne misli oditi. Ko bo nekoč Dolsko dobilo telefon, jo bom vprašala, če je še istih misli, če imajo že vrtce, centralno kurjavo v šoli in ali druge generacije otrok kaj lepše pišejo. Prav, tovarišica Čadova!

ALENKA LOBNIK

Novosti, ki jih prinaša zakon o razlastitvi nepremičnin

RAZLASTITEV ALI PRENOS PRAVICE UPORABE SE SME UPORABITI ŠELE, KO JE UGOTOVLJEN SPLOŠNI INTERES ZA GRADNJO OBJEKTA – VSE O ODŠKODNINI ZA RAZLAŠČENO ZEMLJIŠČE ALI ZA PRISILNO PRENESENO PRAVICO UPORABE NA ZEMLJIŠČU V PRIHODNI ŠTEVILKI NAŠE SKUPNOSTI

Zakon o razlastitvi in o prisilnem prenosu pravice uporabe (Ur. list SRS št. 27/72) je začel veljati 1. julija 1972. S tem dnem so prenehali veljati zakon o pogojih in načinu uveljavljanja prednostne pravice uporabe zemljišča, razlaščenega za gradnjo iz leta 1970, zakon o nekaterih natančnejših merilih za določanje odškodnine za razlaščena kmetijska in stavbna zemljišča iz leta 1971 ter na območju SR Slovenije tudi zvezni zakon o razlastitvi iz leta 1968, razen določb, ki se nanašajo na vojaške objekte.

Novi zakon o razlastitvi in prisilnem prenosu pravice uporabe (v nadaljnjem besedilu zakon) je obsežen in ima 11 poglavij, v katerih obravnava celotno gradivo.

Nepremičnino, na kateri je lastninska pravica, se sme razlastiti, lastništvo ali kako drugo pravico na takšni nepremičnini pa omejiti po določbah tega zakona; za pravico uporabe na zemljišču, ki je v družbeni lastnini, ali za kako drugo pravico na takem zemljišču pa velja, da se lahko prisilno prenese na drugega ali pa omeji v skladu z določili tega zakona.

Razlasti se lahko le nepremičnino, ki je državljanska lastnina (last občanov, društev, civilno pravnih oseb ali družbenopolitičnih organizacij), predmet prenosa pravice uporabe pa je pravica uporabe na zemljišču, ki je v družbeni lastnini.

Razlastiti ali prisilno prenesti pravico uporabe se sme le, če je v splošnem interesu to potrebno za graditev gospodarskih, stanovanjskih, komunalnih, zdravstvenih, znanstvenih, prosvetnih, kulturnih, narodno-obrambnih ali drugih objektov ali za izvedbo drugih del, nikakor pa ne za kmetijsko obdelovanje.

Lastninsko pravico na nepremič-

nini oz. pravico uporabe na zemljišču se lahko omeji z ustanovitvijo služnosti, začasne uporabe ali z ustanovitvijo služnosti, začasne uporabe ali z ustanovitvijo druge pravice.

Pravico služnosti, začasne uporabe ali kako drugo pravico se lahko odpravi ali omeji.

Razlastitev ali prenos pravice uporabe se sme opraviti šele, ko je ugotovljen splošni interes za graditev objekta ali za izvedbo drugih del na tej nepremičnini.

Ugotovitev splošnega interesa predlaga razlastitveni upravičenec (krajevna skupnost, družbenopol-

itična skupnost, temeljna organizacija združenega dela, ki opravlja zadeve posebnega družbenega pomena, oziroma dejavnost s področja prometa, zvez in energetike ter društvo, ki je s splošnim predpisom pooblaščen za opravljanje nekaterih javnih funkcij), če nepremičnino potrebuje za svojo dejavnost. Za razlastitvenega upravičenca se šteje tudi drugo organizacijo združenega dela, če se izkaže, da je lastnik oziroma organ upravljanja nepremičnine odklonil njegovo ponudbo za nakup nepremičnine dvakrat zapored v obdobju šestih mesecev ter da je bila ponudba glede odškodnine v skladu s tem zakonom.

Z razlastitvijo oziroma s prenosom pravice uporabe dobi razlastitveni upravičenec pravico uporabljati nepremičnino oziroma zemljišča za to, za kar je bila razlaščena, oziroma je bil opravljen prenos pravice uporabe, lastniku oziroma uporabniku pa pripada odškodnina.

Če se pri razlastitvi oziroma prenosu pravice uporabe dela nepremičnine ali dela zemljišča ugotovi, da lastnik oziroma imetnik pravice uporabe nima gospodarskega interesa, da bi uporabljal preostali del, se razlasti, oziroma prenese pravica uporabe na njegovo zahtevo tudi na tem delu nepremičnine oziroma zemljišča. Odškodnino plača razlastitveni upravičenec oziroma novi imetnik pravice uporabe.

Kdor namerava predlagati razlastitev, prenos pravice uporabe ali omejitev drugih pravic na nepremičnini, lahko od premoženjsko-pravnega organa skupščine občine zahteva, da se mu dovolijo na določeni nepremičnini preiskava zemljišča, merjenje in podobno (ne pa gradbeni in druga podobna dela). Če predlagatelj verjetno izkaže, da so mu take priprave potrebne, mu jih premoženjsko-pravni organ dovolji z odločbo, vendar mora pri tem paziti, da jih ne dovolji v času, ki bi bil neugoden za lastnika zemljišča in namen, za katerega uporablja nepremičnino.

Ugotovitev splošnega interesa predlaga razlastitveni upravičenec pri premoženjsko-pravnem organu občine, odločbo o tem, da je graditev takega objekta v splošnem interesu, pa sprejme skupščina občine na seji.

Če se skupščina občine odloči, da bo zgradila objekt, je splošni interes ugotovljen z urbanističnim dokumentom, ki ga skupščina občine sprejme z odlokom.

Razlastitev predlaga pri premoženjsko-pravnem organu občine razlastitveni upravičenec šele, ko je ugotovljen splošni interes za graditev objekta, vendar najkasneje v dveh letih od dne, ko je bila sprejeta odločba o splošnem interesu ali urbanistični dokument. Na podlagi predloga za razlastitev se v zemljiško knjigo vpiše na zahtevo predlagatelja zaznamba razlastitve. Odtujitev nepremičnine, glede katere je vpisana zaznamba razlastitve, nima pravnega učinka razlastitvenemu upravičencu.

Razlastitveni upravičenec dobi pravico do izročitve razlaščenega nepremičnine v posest z dnem, ko postane odločba o razlastitvi pravno-močna, izjemoma pa še pred pravnomočno odločbo, če izvršni svet na zahtevo predlagatelja, ki ima zagotovljena sredstva za plačilo odškodnine, odloči, da naj mu bo nepremičnina izročena v posest že pred pravnomočnostjo odločbe o razlastitvi, če je to potrebno zaradi nujnosti ali zato, če se odvrne občutnejša škoda. Če je na razlaščenem zemljišču stavba, drug objekt ali nasadi, ne sme pristojni organ izročiti razlastitvenemu upravičencu v posest nepremičnine, preden ne ugotovi njihovih vrednosti ali ne zagotovi dokazov o vrednosti nepremičnine.

Pravnomočno odločbo o razlastitvi se odpravi, če to skupaj zahteva razlastitveni upravičenec in prejšnji lastnik, na zahtevo prejšnjega lastnika pa se pravnomočno odločbo o razlastitvi odpravi, če razlastitveni upravičenec v dveh letih od pravnomočnosti odločbe ne opravi obsežnejših del na njej, razen če gre za kompleksno razlastitev. Spor v premoženjskih razmerjih med razlastitvenim upravičencem in lastnikom obravnava sodišče splošne pristojnosti. Stroške postopka v zvezi z odločbo o razlastitvi plača razlastitveni upravičenec.

Pravico uporabe zemljišča, ki je družbena lastnina, ali kako drugo pravico na tem zemljišču, se lahko z odločbo premoženjsko-pravnega organa prenese od enega uporabnika na drugega, če je to potrebno za graditev objekta ali za izvedbo drugih del, ki so v splošnem interesu. S takim prenosom pridobi upravičenec tudi pravico do uporabe stavbe ali drugega objekta, zaradi katerega se opravi prenos.

Pravico uporabe na zemljišču v družbeni lastnini se lahko omeji z ustanovitvijo služnosti prehoda, prevosa, zajemanja vode, polaganja vodovodnih cevi, plinovodov, toplovodov, naftovodov, kanalizacije, telefonskih vodov, objektov za prenos in razdelitev električne energije ali z ustanovitvijo druge služnosti v korist organizacije združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ali družbenopolitične skupnosti.

V jugoslovanski delegaciji pionirjev, ki je julija letos obiskala Romunijo je bilo tudi 19 slovenskih pionirjev. Na posnetku jih vidimo v družbi z makedonskimi pionirji

VEČER Z ROMUNSKIMI PIONIRJI

TIMISUL: 10. 8. 1972.

Že 9 dni domujemo v karpatski vasi sredi gozdov. Tu smo zbrani pionirji iz 7 držav. Smo gostje romunskih pionirjev. Program za četrtek je predvidel sprejem predstavnikov delegacij v Brazi.

Takoj po kosilu smo se pripravili za odhod. Sedli smo na avtobus in se odpeljali. Med potjo smo prepevali. Mi smo zapeli nekaj narodnih in partizanskih pesmi. Ustavili smo se v Sinai, kjer so se nam priključili predstavniki ostalih delegacij. Po enourni vožnji smo prispeli na cilj. Dočakalo pa nas je presenečenje. Predsednik Zveze pionirjev Romunije nas je najtopleje pozdravil in nam zaželel prijeten večer. Predstavniki vsake delegacije so se zahvalili za lep sprejem in pozdravili v imenu svoje države predsednika in romunske pionirje, ki so nas sprejeli po starem narodnem običaju s hlebcom kruha in soljo. Vsakemu so podarili značke in spominsko darilce. Potem smo plesali kola ter se igrali različne igre. Seznanil sem se s prijateljem Radovskim, ki živi ob romunsko jugoslovanski meji. Pogovarjala sva se po srbsko. Radovski me je seznanil z njihovimi predstojniki. Pripravilo so nam obilno večerjo. Potem pa je sledila maškarada. Ker sva bila z Janjo v narodni noši, so naju že hoteli proglasiti za maškari. Ob veselem večeru nam je čas naenkrat minil.

Z žalostjo smo spoznali, da se kazalec na uri bliža polnoči, zato smo se poslovili.

IVO KOVAČEVIČ

V stanovanjsko gospodarstvo ekonomske odnose

(Nadaljevanje s 1. strani)

Občinski program stanovanjske graditve je osrednji operativni program in obsega:

- stanje stanovanjskega gospodarstva v občini,
- izhodišča za izdelavo programa,
- programsko zasnovano stanovanjske graditve in,
- časovne stopnje uresničevanja programa.

Republiški sekretariat za urbanizem je izdelal navodilo o metodologiji za izdelavo programa stanovanjske graditve; to navodilo je obvezno za vse, ki so po zakonu dolžni izdelati programe. Tako bodo programi metodološko enotno izdelani, zato medsebojno primerljivi in uporabni za statistične potrebe in načrtovanje.

Vse organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije, društva, družbenopolitične skupnosti in državni organi sprejemajo s splošnim aktom program za reševanje stanovanjskih potreb svojih delavcev. Programi delovnih organizacij so podlaga za izdelavo občinskih programov stanovanjske graditve.

Zakon zelo konkretno ureja tudi financiranje. Delovne organizacije določijo s samoupravnim sporazumom najnižji odstotek sredstev, ki jih bodo namenile za potrebe razširjene reprodukcije in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu. Če organizacije ne določijo tega zneska 30 dni pred pričetkom koledarskega leta, predpiše zanj najnižji znesek prispevka občinska skupščina z odlokom. Občinska skupščina določi tudi višino obveznega prispevka za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, ki se steka v solidarnostni stanovanjski sklad občine.

Zakon določa tudi koncentracijo finančnih sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve. Delovne organizacije bodo združevale del sredstev za stanovanjsko graditev pri poslovnih banki kot vezana sredstva za kreditiranje stanovanjske graditve. Zdrujevanje sredstev za kreditiranje se opravi na podlagi družbenega dogovora, ki ga sklenejo organizacije, občina in mestni sindikalni svet. Če družbeni dogovor iz kakršnegakoli razloga ni sklenjen, oziroma če k njemu ne pristopijo vse organizacije, določijo občinska skupščina z odlokom del obveznih sredstev za vezavo pri banki.

PROGRAMIRANJE IN FINANCIRANJE STANOVANJSKE GRADNJE

V zakonu o programiranju in financiranju stanovanj je izredno pomembno poglavje, ki obravnava programiranje stanovanjske graditve, saj je ravno program podlaga za bodoče usmerjanje financiranja graditve stanovanj. Program je postal obvezen za vse družbene subjekte. S sistematičnim načrtovanjem odpravljamo sedanjo nenačrtnost in stihijo ter nepovezanost posameznih dejavnikov, kar vse je doslej vplivalo na racionalno graditev.

Občinski program stanovanjske graditve je osrednji operativni program in obsega:

- stanje stanovanjskega gospodarstva v občini,
- izhodišča za izdelavo programa,
- programsko zasnovano stanovanjske graditve in,
- časovne stopnje uresničevanja programa.

Republiški sekretariat za urbanizem je izdelal navodilo o metodologiji za izdelavo programa stanovanjske graditve; to navodilo je obvezno za vse, ki so po zakonu dolžni izdelati programe. Tako bodo programi metodološko enotno izdelani, zato medsebojno primerljivi in uporabni za statistične potrebe in načrtovanje.

Vse organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije, društva, družbenopolitične skupnosti in državni organi sprejemajo s splošnim aktom program za reševanje stanovanjskih potreb svojih delavcev. Programi delovnih organizacij so podlaga za izdelavo občinskih programov stanovanjske graditve.

Zakon zelo konkretno ureja tudi financiranje. Delovne organizacije določijo s samoupravnim sporazumom najnižji odstotek sredstev, ki jih bodo namenile za potrebe razširjene reprodukcije in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu. Če organizacije ne določijo tega zneska 30 dni pred pričetkom koledarskega leta, predpiše zanj najnižji znesek prispevka občinska skupščina z odlokom. Občinska skupščina določi tudi višino obveznega prispevka za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, ki se steka v solidarnostni stanovanjski sklad občine.

Zakon določa tudi koncentracijo finančnih sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve. Delovne organizacije bodo združevale del sredstev za stanovanjsko graditev pri poslovnih banki kot vezana sredstva za kreditiranje stanovanjske graditve. Zdrujevanje sredstev za kreditiranje se opravi na podlagi družbenega dogovora, ki ga sklenejo organizacije, občina in mestni sindikalni svet. Če družbeni dogovor iz kakršnegakoli razloga ni sklenjen, oziroma če k njemu ne pristopijo vse organizacije, določijo občinska skupščina z odlokom del obveznih sredstev za vezavo pri banki.

Novi zakonodaja iz področja stanovanjskega gospodarstva zelo konkretno zadošča občinske skupščine s številnimi nalagami. Pristojni upravni organi naše skupščine so se polno angažirali pri izdelavi osnutka številnih normativnih aktov, ki konkretizirajo načela iz resolucije in dopolnjujejo določila obeh sprejetih zakonov. Izdelani so enotni osnutki normativnih aktov za vse ljubljanske občine in so že pripravljani za javno obravnavo.

Osnutek odloka o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine določa izločanje sredstev v višini 6 % od bruto osebnih dohodkov.

Osnutek odloka o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine ureja obvezno prispevek v višini 30 % od izločenih sredstev po prejšnjem odstavku. Ta prispevek se plačuje v solidarnostni stanovanjski sklad občine.

Osnutek odloka o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske gradnje določa obvezno združevanje sredstev v višini 30 % od odstotka sredstev po prvem odstavku.

Po enotni stopnji 6 % izločajo sredstva tudi zasebni obrtniki, ki zaposlujejo tujo delovno silo. Ta sredstva grejo vsa v solidarnostni stanovanjski sklad.

S sredstvi solidarnostnega sklada upravlja skupščina sklada, upravni odbor sklada pa skrbi za izvrševanje sklepov skupščine.

SOLIDARNOSTNI SKLAD

Po osnutku statuta solidarnostnega stanovanjskega sklada šteje skupščina najmanj 120 članov, ki jih imenujejo:

- organizacije, ki zagotavljajo sredstva sklada, in to na vsakega 1.500 do 1.800 zaposlenega po 1 člana.

- Po enega člana določijo še občinska skupščina, občinska konferenca SZDL, mestni sindikalni svet, občinski odbor združenja zveze borcev, občinski odbor društva upokojencev, krajevne skupnosti in zaseb-

ni obrtniki, ki zaposlujejo tujo delovno silo.

Z združenimi sredstvi za kreditiranje usmerjene stanovanjske gradnje upravlja poseben zbor vlagateljev. Po osnutku samoupravnega sporazuma o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko graditev šteje zbor vlagateljev 35 članov. Imenuje jih občinska skupščina na predlog mestnega sindikalnega sveta. Najmanj 70 % članov zbora vlagateljev mora biti iz delovnih organizacij, ki so podpisale sporazum.

Uporabo sredstev solidarnostnega sklada ureja osnutek odloka o ustanovitvi solidarnostnega sklada; namenjeni so:

- za gradnjo stanovanj v družbeni lastnini za nekatere občane,
- za delno nadomestitev stanarine nosilec stanovanjske pravice,
- za premiranje namenskega varčevanja,
- za raziskovalno delo v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu in
- za kritje stroškov poslovanja sklada.

Osnutek odloka o delni nadomestitvi stanarine in drugi družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu podrobno opredeljuje kategorijo občanov, ki bo deležna družbene pomoči iz solidarnostnega sklada.

Staro in novo v Mostah. Bodoči družbeni center že počasi dobiva svojo pravo podobo